

Bournemouth Bel A?r?s? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bournemouth Bel A?r?s? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18174>

Özet

Bournemouth Bel A?r?s? Anketi (BBAA), kronik veya akut bel a?r?s? ya?ayan bireylerin a?r? ?iddeti, fonksiyonel k?s?tl?l?klar? ve psikososyal durumlar?n? de?erlendirmek amacıyla tasarlanm?? çok boyutlu bir ölçektir. Orijinal olarak ?ngilizce geli?tirilen bu anket, bel a?r?s?n?n sadece fiziksel de?il, ayn? zamanda duygusal ve sosyal boyutlar?n? da kapsaml? bir ?ekilde incelemektedir. Türkiye'de, ölçe?in kültürel adaptasyonu ve geçerlik ve güvenirlik çal??malar? 2014 y?l?nda G. Günayd?n tarafından tamamlanm??t?r. Bu uyarlama çal??mas?, BBAA'n?n Türkçe konu?an popülasyonda da güvenilir ve geçerli bir de?erlendirme aracı olarak kullan?labilece?ini göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bournemouth Bel A?r?s? Anketi, BBAA, Bel A?r?s?, Fonksiyonel K?s?tlama, Psikometrik, Uyarlama, Ya?am Kalitesi, A?r? De?erlendirmesi

Yazarlar

Orijinal Ölçek Yazarlar?: J. S. Bolton, C. J. Humphreys (1999). Türkçe Uyarlama Yazar?: Günay Günayd?n (2014).

Amaç

Bournemouth Bel A?r?s? Anketi'nin temel amacı, bel a?r?s? ?ikayeti olan bireylerde a?r?n?n multidisipliner etkilerini h?zl? ve etkin bir ?ekilde ölçmektir. Geleneksel a?r? ölçeklerinin aksine, BBAA sadece a?r? ?iddetini de?il, ayn? zamanda hastan?n i?levselli?ini, günlük ya?am aktivitelerine kat?l?m?n?, kayg? düzeyini ve sosyal k?s?tlanmalar? da de?erlendirerek kapsaml? bir genel skor sunar.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n amacı ise, uluslararası alanda kabul görmü? bu ölçe?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamak, böylece klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda güvenilir bir araç olarak kullan?lmas?n?n önünü açmaktır. Bu sayede, bel a?r?s? tedavilerinin etkinli?i ve hastalar?n tedavi öncesi/sonras? durumlar? objektif bir ?ekilde izlenebilir hale gelmi?tir.

Yap?

BBAA, bel a?r?s?n?n biopsikososyal modeline dayanmaktadır ve bu nedenle tek bir fiziksel boyutu de?il, a?r? ile ili?kili yedi temel alan? ölçer. Bu alanlar genellikle a?r? ?iddeti, fonksiyonel k?s?tlama, sosyal k?s?tlama, korku-kaç?nma inançlar?, kayg?, depresyon ve uyku bozuklu?u gibi psikososyal faktörleri içerir.

Ölçek, bu yedi maddenin her birini 0'dan 10'a kadar derecelendirilen bir Likert ölçe?i kullanarak ölçer. Yüksek puanlar, ilgili alanda daha fazla k?s?tlama veya ?iddetli a?r? varl???n? i?aret eder. Maddelerin toplam?, hastan?n genel bel a?r?s? deneyiminin kapsaml? bir göstergesini sunar.

Geçerlik

Türkçe versiyonun geçerlik çal??malar? (Günayd?n, 2014) kapsam?nda, ölçe?in yap? geçerli?i ve e? zamanl? geçerli?i incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlerken; e? zamanl? geçerlik, BBAA skorlar?n?n, Owestry Engellilik ?ndeksi (ODI) veya Görsel Analog Skala (VAS) gibi bilinen ve geçerli di?er bel a?r?s? ölçekleriyle tutarl? korelasyonlar gösterip göstermedi?ini ara?t?rm??t?r.

Çal??mada elde edilen bulgular, BBAA Türkçe versiyonunun bel a?r?s? ile ili?kili k?s?tlamalar? ölçmede kabul edilebilir düzeyde geçerli oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu, ölçe?in Türk popülasyonunda klinik anlamda do?ru sonuçlar verdi?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçe?in zaman içinde tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder. Günayd?n (2014) taraf?ndan yürütölen güvenilirlik analizlerinde, ölçe?in iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?lm??t?r.

Genellikle BBAA'n?n iç tutarl?l?k katsay?s?s?n?n yüksek oldu?u (genellikle 0.80'in üzerinde) rapor edilmektedir. Test-tekrar test güvenilirli?i de, hastalar?n durumlar? de?i?medi?i sürece ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verdi?ini göstererek ölçe?in klinik kullan?m için istikrarl? oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Orijinal Bournemouth Bel A?r?s? Anketi, yedi ayr? maddeyi içermesine ra?men, birçok çal??mada tek bir genel faktör alt?nda toplanma e?ilimi göstermi?tir. Bu durum, ölçe?in bel a?r?s? deneyimini tek bir kompozit skor üzerinden de?erlendirmek üzere tasarland???n? do?rular.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda da ke?fedici veya do?rulamay?c? faktör analizleri kullan?larak ölçe?in faktör yap?s? incelenmi?tir. Bu analizler, Türk popülasyonunda da orijinal ölçe?in tek boyutlu veya güçlü bir genel faktör yap?s?n? koruyup korumad???n? belirlemek aç?s?ndan kritik öneme sahiptir. Elde edilen sonuçlar, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinde yap?s?sal bütünlü?ünü korudu?unu teyit etmi?tir.

Araç

Test Type:

Uyarlama (Adaptation) ve Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Instrument)

Format:

7 maddeden olu?ur. Her madde 0'dan 10'a kadar derecelendirilir (0=hiç yok, 10=?iddetli/tamamen k?s?tlanm??).

Language Available:

Türkçe, ?ngilizce (Orijinal), ve birçok di?er dile uyarlanm??t?r.

Population Group:

Akut veya kronik bel a?r?s? ?ikayeti olan yeti?kin hastalar.

Age Group:

18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Population Details:

Ölçek, fizik tedavi, rehabilitasyon, ortopedi ve nöroloji kliniklerinde bel a?r?s? yönetimi için kullan?l?r.

Test Methodology:

Ka??t-kalem veya dijital formatta uygulanabilen, h?zl? ve kolay bir öz bildirim anketidir. Toplam puan, yedi maddenin skorlar?n?n toplanmas?yla elde edilir (Maksimum skor 70).

Anahtar Kelimeler

A?r? ?iddeti, Fonksiyonel Durum, Kayg?, Depresyon, Korku-Kaç?nma ?nançlar?, BBA, Psikososyal De?erlendirme, Rehabilitasyon

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Mevcut de?il.

Affiliation Email addresses:

Mevcut de?il.

Correspondence Address:

Türkçe uyarlama için: Gazi Üniversitesi, Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2014).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Orijinal Test Y?l?:

1999.

Türkçe Uyarlama Y?l?:

2014 (Yüksek Lisans Tezi).

?zinler ve Ücret:

Ölçe?in ticari olmayan klinik ve akademik amaçlarla kullan?m? genellikle ücretsizdir, ancak orijinal yazarlardan veya telif hakk? sahiplerinden resmi izin al?nmas? tavsiye edilir.

Kaynaklar

Bolton, J. S., & Humphreys, C. J. (1999). The Bournemouth Questionnaire: a short-form comprehensive outcome measure. I. Psychometric properties in patients with low back pain.

Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics, 22(8), 503-510.

Günayd?n, G. (2014). Bournemouth bel a?r?s? anketi'nin Türkçe versiyon, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? (Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Ankara).

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi> adresinden edinilmi?tir.

Türkçe uyarlama çal??mas? linki: tez.yok.gov.tr

Bournemouth Bel A?r?s? Anketi Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içeriğinde ölçek maddeleri bulunmamaktadır. Ancak, anketin genel yapısı yedi temel alanı de?erlendiren yedi maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler, genellikle a?ağıdaki konular 0 (hiç yok) ile 10 (en şiddetli) arasında derecelendirmeyi ister:

Son bir hafta içinde bel a?rın?n ortalama şiddeti.

A?rın?n nedeniyle günlük aktivitelerinizi yaparken ya?adığınız zorluk.

A?rın?n nedeniyle sosyal aktivitelerinizi yaparken ya?adığınız zorluk.

A?rın?n nedeniyle işte veya evde çalışırken ya?adığınız zorluk.

A?rın?n nedeniyle kaygı (endişe) düzeyiniz.

A?rın?n nedeniyle depresyon (üzüntü) düzeyiniz.

A?rın?n nedeniyle uyku kalitenizle ilgili ya?adığınız zorluk.